

[Udenrigsministeren.]

sammenhold inden for NATO er en nødvendig forudsætning for en realistisk videreførelse af afspændingsbestræbelserne.

Den problemstilling, der i øjeblikket står i centrum for de politiske overvejelser inden for NATO, er alliancens politiske målsætning under de ændrede internationale forhold.

Baggrunden er, at man på NATO-ministermødet i december 1966 efter forslag fra den belgiske udenrigsminister Harmel besluttede at foretage en bred analyse af den internationale udvikling i tiden siden NATOs oprettelse med henblik på at afklare og definere alliancens fremtidige opgaver. De drøftelser, der har fundet sted, har givet anledning til meget dybtgående og nyttige principielle overvejelser om de fundamentale problemer, der her er tale om. Om de politiske mål — afspænding og fred — er der bred enighed; men drøftelserne har vist betydelige nuancer i vurderingen af, hvilken rolle NATO som sådan bør spille i afspændingsprocessen — i hvilken udstrækning og med hensyn til hvilke problemer man skal stille mod fastlæggelse af en fælles politik.

Det danske hovedsynspunkt er, at NATOs oprindelige mål: at genoprette og bevare en rimelig politisk og militær balance i Europa, stort set er nået. At opretholde denne tilstand må fremover være en hovedopgave for alliancen. I den udviklingsfase, som NATO nu er inde i, bør arbejdet med de politiske problemer omkring forholdet mellem øst og vest imidlertid efter vor opfattelse være en anden vigtig opgave for alliancen. Afspændingspolitikken bør i stigende grad bringes ind i alliancens politiske målsætning og overvejelser.

Når det drejer sig om selve NATO-alliancens rolle i en afspændingsproces, er vort synspunkt, at der må skelnes mellem problemer, der direkte berører NATO — det vil først og fremmest sige øst-vest problemer og umiddelbare sikkerhedsproblemer — og andre anliggender. Konsultationer, der i større eller mindre grad tager sigte på en egentlig koordinering af medlemslandenes synspunkter og politik, bør begrænses til forhold, der falder ind under Atlantpagtens geografiske område, eller som i øvrigt direkte berører NATO-landenes sikkerhed.

Alt i alt er det vort håb, at Harmel-drøftelserne vil resultere i en klar principiel tilkendegivelse af NATO-landenes vilje til at bidrage aktivt til afspændingspolitikken videreførelse og i en præcisering af, at perspektivet på længere sigt må være en løsning af de europæiske problemer i en politisk sammenhæng, hvor forholdet mellem øst og vest ikke længere har karakter af en konfrontation, men af et konstruktivt samarbejde.

Inden jeg afslutter omtalen af problemerne omkring NATO-alliancen, skal jeg kort omtale Grækenlandsspørgsmålet, idet jeg gerne vil understrege, at vi regeringens side finder det helt afgørende, at vi netop som NATO-partner klart markerer vort standpunkt til det, der sker i Grækenland.

Jeg har i øvrigt ikke meget at føje til det, som allerede vil være det høje ting bekendt.

Som det vil erindres, besluttede regeringen, efter at den græske regering havde erklæret den danske ambassadesekretær i Athen for uønsket, at hjemkalde ambassadøren i Athen til konsultation. Herved blev der i øvrigt skabt en naturlig ligevægt i repræsentationsforholdene mellem Danmark og Grækenland, idet den græske regering kort efter kuppet forflyttede sin ambassadør fra København, uden at der er blevet udnevnt en efterfølger.

Centralt i vort forhold til Grækenland står den sag, der er rejst af Danmark, Norge, Sverige og Holland for Europarådets menneskerettighedskommission. Man kan regne med, at spørgsmålet om sagens optagelse til behandling og eventuelle græske påstande om dens afvisning vil blive procederet engang i løbet af januar 1968. Først herefter begynder den egentlige realitetsbehandling og nærmere undersøgelse af de rejste klager, og man må regne med, at denne undersøgelse vil tage temmelig lang tid. Sagen vil imidlertid medvirke til, at verdensoffentlighedens opmærksomhed til stadighed henledes på Grækenlandsspørgsmålet, og dermed indebære en tilskyndelse til en tilbagevendende til demokratiske tilstande i Grækenland.

Fra dagspressen er tinget bekendt med de græske planer om en ny forfatning og derefter genindførelse af et konstitutionelt styre. Vi forstår, at der sigtes mod en folkeafstemning i forfatningsspørgsmålet i august